

Diskussionsstöd

Del 1 - problembilden
finansiell brottslighet och din arbetsmiljö

På vilket sätt påverkar den finansiella brottsligheten dig och dina kollegor?

Bedrägerier är en av de största inkomstkällorna för kriminella nätverk, och genom penningtvätt förs brottsvinster på hundratals miljoner in i den legala ekonomin. Du som finansanställd har en viktig roll i att upptäcka och rapportera misstänkta upplägg, men för att kunna göra det behöver du och dina kollegor känna er trygga och säkra på jobbet.

En god arbetsmiljö är därför inte bara viktig för välmående utan också nödvändigt i kampen mot finansiell brottslighet. För dig som förtroendevald är det viktigt att parata med kollegorna om hur de upplever att den finansiella brottsligheten påverkar deras arbetsmiljö. Finns det bra rutiner och stöd? Använd gärna detta underlag för att inleda ett samtal om hur ni har det på jobbet och vad som kan förbättras.

”Som det är nu skriver man inget om bankrån längre. Det här är det nya som vi kommer behöva handskas med i framtiden.”

”Vi som jobbar på kontor, vi har för och efternamn i våra mejladresser och på våra visitkort. Det kan man fundera på.”

”Det kanske gör att hela finansbranschen blir mer oattraktiv. Vill man verkligen jobba med det här? Det kanske gör att man funderar en gång till, om klimatet blir hårdare.”

Tre röster från Finansförbundets fokusgrupp under våren 2024.

Möjliga arbetsmiljörisker kopplade till finansiell brottslighet och arbetet mot den

En trygg arbetsmiljö är viktig för att alla medarbetare ska känna sig säkra på jobbet. Som förtroendevald behöver du vara uppmärksam på både den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön.

Fysisk arbetsmiljö

Den fysiska arbetsmiljön kan innebära säkerhetsrisker, som att hantera våldsamma kunder på bankkontor eller hur hotfulla situationer kan påverka medarbetares närstående och deras egendom.

Psykosocial arbetsmiljö

När det gäller den psykosociala arbetsmiljön handlar det ofta om känslor av oro och otrygghet. Det kan vara en rädsla med grund i att man ofta är exponerad med namn och ansikte i kontakten med kunder. Det kan leda till oro över att hot ska riktas mot en själv eller ens familj. En annan oro är att kollegor skulle kunna ha en koppling till organiserad brottslighet. Medarbetare kan även känna sig ifrågasatta eller misstänkliggjorda av chefer och kollegor, vilket skapar en osäker arbetsmiljö.

En annan vanlig faktor är stress. Tidspress kan uppstå när det saknas tillräcklig tid för att hantera viktiga uppgifter, som att uppfylla krav på kundkännedom enligt penningtvättslagen. Stress kan också bero på osäkerhet kring hur arbetet ska utföras, särskilt om rutinerna är oklara eller om utbildning saknas. Dessutom kan etisk stress uppstå när medarbetare känner sig otillräckliga, till exempel när de inte kan hjälpa en kund som drabbats av bedrägeri.

Det finns också risk att känna sig trängd eller skamsen om ens yrkesval ifrågasätts av omgivningen på grund av samhällsproblem som bedrägerier. Dessa olika faktorer skapar en komplex arbetsmiljö, vilket gör det särskilt viktigt för dig som förtroendevald att identifiera de problem som påverkar både den fysiska och psykosociala arbetsmiljön.

Möjliga följder av arbetsmiljöbrister för arbetet mot finansiell brottslighet

Som förtroendevald spelar du en nyckelroll i att skapa en trygg och säker arbetsmiljö för dina kollegor.

Obehag inför arbetsuppgifter

En trygg arbetsmiljö är grunden för att medarbetarna ska kunna utföra sitt arbete utan att tveka. Men om säkerhetstänket brister eller om arbetsmiljön är dålig, riskerar det att skapa osäkerhet. Det kan leda till att medarbetare känner ett obehag inför att utföra arbetsuppgifter som lagen kräver, eller dra sig för att rapportera misstänkta situationer.

Brist på tillit skapar risker

Tillit till både arbetsplatsen och närmsta chef är avgörande. Utan den vågar medarbetarna kanske inte rapportera försök till yttre påverkan, vilket gör dem mer utsatta. Om det dessutom råder en tystnadskultur, där ingen vågar ta upp säkerhetsbrister eller misstänkta oegentligheter, ökar risken för att allvarliga problem utvecklas och får fäste.

Ökat kompetenstapp

Stress, hotfull stämning och otrygghet leder ofta till sjukskrivningar och ibland till att erfarna medarbetare väljer att lämna branschen. Det i sin tur skapar ett stort kompetenstapp och gör det ännu svårare att bygga upp en sund och säker arbetsmiljö.

Din roll är nyckeln till en tryggare arbetsplats

Som förtroendevald kan du göra skillnad genom att uppmuntra till öppna samtal och stärka förtroendet på arbetsplatsen. På så sätt skapas en trygghet som gör att problem kan lyftas i tid, innan de blir större och svårare att hantera. I nästa steg kommer Finansförbundet att skicka ut diskussionsfrågor och förslag på åtgärder för hur möjliga arbetsmiljörisker kan hanteras.